

Gmina Chęciny

Plac 2 Czerwca 4, 26 – 060 Chęciny
woj. świętokrzyskie
tel. 41/31 51 006, fax. 41/31 51 085
www.checiny.pl, email: gmina@checiny.pl

ROCZNA ANALIZA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY I MIASTA CHEĆCINY ZA 2023 ROK

Chęciny, kwiecień 2024 rok

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
1. Cel i założenia analizy.....	3
2. Podstawy prawne sporządzania analizy	4
3. Charakterystyka gminy	5
II. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny.....	6
1. Rodzaje i źródła powstawania odpadów komunalnych	6
2. Sposób gromadzenia oraz częstotliwość odbioru odpadów komunalnych	7
III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	8
IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	9
V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	10
VI. Dane dotyczące mieszkańców i deklaracji	11
VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy.....	11
VIII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	11
IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.....	13
X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych...	14
XI. Masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.....	14
XII. Inne działania Gminy Chęciny	14
XIII. Podsumowanie i wnioski	15

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chęciny i wypełnia obowiązek wynikający z przepisu art. 3 ust 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399). Analiza została sporządzona w celu realizacji obowiązków nałożonych na gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi określa stan gospodarki odpadami komunalnymi oraz dokonuje oceny możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z obszaru gminy Chęciny.

1. Cel i założenia analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chęciny. Analiza została sporządzona w celu realizacji obowiązków nałożonych na gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Istotą analizy jest przygotowanie informacji niezbędnych do stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma ona dostarczyć wiedzy na temat obecnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny oraz zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz potrzeb inwestycyjnych, a także kosztów związanych z gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza została przygotowana na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz z gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 9tb ust. 1, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.) zwanej dalej u.u.c.p.g., sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb u.u.c.p.g., gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejszy dokument obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. i został sporządzony zgodnie z zakresem określonym brzmieniem art. 9tb ust. 1 u.u.c.p.g.

Uwzględnione w analizie dane statystyczne pochodzą przede wszystkim ze sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonego przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, złożonego Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu

Inspektorowi Ochrony środowiska w terminie do 31 marca 2024 roku za rok poprzedzający. Obejmuje ona w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których *gmina* powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie *gminy*;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu *gminy* oraz przeznaczonych do składowania powstających z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie *gminy* przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie *gminy*.

2. Podstawy prawne sporządzania analizy

Niniejsza analiza została sporządzona w oparciu o wskazane poniżej akty prawne, regulujące zagadnienia związane z odpadami komunalnymi:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 699);
- Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz.U. poz. 2151 ze zm.).

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z 3 sierpnia 2021r. w sprawie obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412).

Akty prawa miejscowego:

Zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chęciny określają szczegółowo uchwały Rady Miejskiej w Chęcinach:

- **UCHWAŁA NR 274/XXXIII/20** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy i Miasta Chęciny;
- **UCHWAŁA NR 275/XXXIII/20** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie: określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;
- **UCHWAŁA NR 184/XXI/20** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunkach i trybie składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej
- **UCHWAŁA NR 421/LIII/21** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty;
- **UCHWAŁA NR 423/LIII/21** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- **UCHWAŁA NR 566/LXX/22** Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zarządzenie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa.

3. Charakterystyka gminy

Gmina Chęciny położona jest w województwie świętokrzyskim w powiecie kieleckim. Powierzchnia całkowita gminy wynosi ok. 127,28 km², a w jej skład wchodzi następujące sołectwa Gmina Chęciny: Bolmin, Charężów, Korzecko, Lelusin, Lipowica, Łukowa, Miedzianka, Milechowy, Mosty, Ostrów, Podpolichno, Podzamecze, Polichno, Przymiarki, Radkowice, Siedlce, Skiby, Staroęciny, Tokarnia, Wojkowiec, Wolica, Wrzosy, Wymysłów, Zacisze, oraz Chęciny miasto.

Zgodnie z przyjętym podziałem terytorialnym oraz przyjętym podziałem na rodzaje gmin występujących na obszarze kraju, gmina Chęciny jest gminą miejsko-wiejską.

Według rejestru mieszkańców osób zameldowanych na terenie Gminy w roku 2023 było 14 577 osób. Natomiast szacunkowa liczba osób zamieszkujących (na podstawie złożonych deklaracji) na terenie Gminy i Miasta Chęciny wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 12999 osób.

II. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny

1. Rodzaje i źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkie gminy zobligowane są do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy danej gminy. Nakłada to na gminy obowiązek przeprowadzenia przetargu w celu wyłonienia firmy, której zadaniem będzie odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny w 2023 r. obejmował właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej, są obowiązani do zawarcia umowy na odbieranie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Gminy i Miasta Chęciny.

W okresie objętym niniejszą analizą usługa odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i ich zagospodarowania realizowana była przez Firmę Adam Bielas CZYSTOPOL z siedzibą we Włoszczowie, ul. Partyzantów 114, 29-100 Włoszczowa.

W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego w dniu 18.08.2022 r. Gmina Chęciny podpisała nową umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy gminy Chęciny z dotychczasowym wykonawcą ww. usługi. W wyniku nowelizacji ustawy u.c.p.g. wprowadzono tonażowy system rozliczeń odebranych odpadów komunalnych.

Głównym założeniem ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach było zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów u źródła i prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.

Selektywna zbiórka polega na gromadzeniu odpadów przez właścicieli nieruchomości w określonych frakcjach, co ułatwia dalsze przetwarzanie odpadów.

Frakcje odpadów gromadzonych selektywnie „u źródła” z terenu Gminy i Miasta Chęciny:

- papier,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady zielone,
- odpady wielomateriałowe,
- popiół.

Obowiązkiem gminy w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest tworzenie punktów ich selektywnego zbierania. Miejsca te są niezwykle istotnym uzupełnieniem systemu mającym na celu zapewniać odbieranie od mieszkańców odpadów, które są problematyczne i których zbieranie „u źródła” nie jest ekonomicznie i organizacyjnie uzasadnione.

Na terenie miasta Chęciny zorganizowano jeden Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy Alei Partyzantów 6. Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny jest 2 dni w tygodniu, w środy i soboty w ustalonych godzinach.

Fracje odpadów gromadzonych selektywnie w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów to:

- metal,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- odpady zielone,
- popiół,
- opony (od samochodów osobowych).

Na terenie gminy w roku 2023 zorganizowano dwukrotnie mobilną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Przeterminowane leki i termometry rtęciowe mieszkańcy mogą oddawać do pojemników znajdujących się w Ośrodku Zdrowia w Chęcinach oraz w miejscowości Wolica lub do punktu GPSZOK. Ponadto mieszkańcy gminy mieli również możliwość zbierać zużyte baterie do pojemnika znajdującego się w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta Chęciny lub do pojemników na zużyte baterie znajdujących się również w obiektach użyteczności publicznej oraz placówkach oświatowych.

2. Sposób gromadzenia oraz częstotliwość odbioru odpadów komunalnych

W 2023 r. właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Chęciny, gromadzili odpady komunalne w następujący sposób:

- a) zabudowa jednorodzinna:
 - pojemniki o pojemności 120l i/lub 240l służące do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - worki o pojemności min. 120 l służące do selektywnego zbierania odpadów;
- b) zabudowa wielorodzinna:
 - pojemniki o pojemności 1100 l służące do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych
 - pojemniki o pojemności 1100 l lub 240 l służące do selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Worki służące do selektywnego zbierania odpadów komunalnych przeznaczone były na następujące frakcje odpadów:

- kolor niebieski – papier, tektura;
- kolor żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metal;
- kolor zielony – szkło bezbarwne i kolorowe;
- kolor czarny/szary – popiół;
- kolor brązowy – odpady ulegające biodegradacji.

Odpady z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Chęciny odbierane były w 2023 r. z określoną w poniższej tabeli częstotliwością.

Tab.1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych

Rodzaj odpadów komunalnych zbieranych selektywnie	Sposób odbioru		Częstotliwość odbioru	
	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna
Zmieszane odpady komunalne	Pojemniki i worki	Pojemniki	w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, w okresie od listopada do marca nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu	4 razy w miesiącu
Selektywnie zbierane odpady komunalne: -papier, tektura; -tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe; - szkło bezbarwne i kolorowe	Worki	Pojemniki	co najmniej 1 raz w miesiącu	co najmniej 2 razy w miesiącu
odpady ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów	Worki	Pojemniki	w okresie od kwietnia do października nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, w miesiącach od listopada do marca nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu,	
Popiół	z zabudowy jednorodzinnej 1 raz w miesiącu w sezonie grzewczym tj. miesiącach: styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, listopad, grudzień			
Meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony	Obwoźne zbiórki tzw. „wystawki”		Nie mniej niż 2 razy w roku	

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno -biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Na terenie Gminy Chęciny nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest, zgodnie z art. 9e ust. 1 u.u.c.p.g, do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości

zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne, zgodnie z umową zawartą z Firmą Adam Bielas CZYSTOPOL przekazywane były do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) zlokalizowanej w Promniku, ul. Św. Tekli 62, 26-067 Strawczyn oraz jednostkowo do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Końskich ul. Spacerowa 145, 26-200 Końskie. Odpady zielone i inne bioodpady przekazywane były do instalacji do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanej w Promniku, ul. Św. Tekli 62, 26-067 Strawczyn oraz do Instalacji do składowania odpadów komunalnych – Międzygminne składowisko odpadów w Przededworzu ZUK Celiny Sp. z o.o. Odpady przekazane do składowania nie zawierały frakcji ulegającej biodegradacji. Bioodpady stanowiące odpady komunalne, w większości kompostowane są w przydomowych kompostownikach, a pozostała ich część kierowana jest do ww. instalacji.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zagospodarowane są w: Instalacja do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne PGO sp. z o.o. ul. Św. Tekli 62 26-067 Strawczyn i Instalacja do składowania odpadów innych, iż niebezpieczne i obojętne Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Końskich ul. Spacerowa 145, 26-200 Końskie.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne w Gminie Chęciny związane są przede wszystkim z przeprowadzeniem modernizacji obecnego GPSZOK, a nadrzędnym celem jest budowa na terenie gminy Chęciny, nowego gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (GPSZOK), zgodnie z obecnymi standardami, w tym dostosowanie do zasad gospodarki o obiegu zamkniętym. Obecnie analizowane są koncepcje dotyczące lokalizacji GPSZOKu w innym miejscu i budowy nowego obiektu wyposażonego w pełną infrastrukturę, którą powinien cechować się nowoczesny Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, w tym usytuowanie na terenie GPSZOK-u punktu wymiany używanych rzeczy, a także punktu napraw.

Ponadto w celu sprawnego i prawidłowego odbierania odpadów w GPSZOK oraz umożliwienia prowadzenia ilościowej ewidencji odpadów komunalnych, konieczny jest zakup odpowiedniej wagi najazdowej do stałego monitorowania wagi zebranych odpadów na terenie gminy. Jednocześnie ważną potrzebą inwestycyjną jest również utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.

Kluczowym zadaniem dla Gminy Chęciny w najbliższym czasie jest dalsza edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu

ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego segregowania odpadów komunalnych. Gmina Chęciny planuje podjąć w tym zakresie następujące działania:

- ograniczenie oddawania bioodpadów poprzez propagowanie kompostowania odpadów w swoim zakresie.
- przeprowadzenie wśród właścicieli nieruchomości czynności kontrolnych w zakresie rzeczywistego oddawania odpadów posegregowanych oraz w zakresie prawidłowej segregacji odpadów;
- rozpowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji promujących selektywne zbieranie odpadów, jak również zasady prawidłowego segregowania odpadów-ulołki.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy, zaś z pobranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje m.in.:

- odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- tworzenie i utrzymywanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługę administracyjną tego systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Tab. 2. Koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny poniesione w 2023 r.

ZESTAWIENIE KOSZTÓW I WYDATKÓW PONIESIONYCH PRZEZ GMINĘ CHĘCINY W 2023 ROKU, W ZWIĄZKU Z OBSŁUGĄ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI	
Wyszczególnienie	Koszty [zł]
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	3 107 236,43
Koszty utrzymania GPSZOK	82 134,73
Koszty administracyjne obsługi systemu	182 316,39
RAZEM	3 371 687,55

Źródło: Opracowanie własne sporządzone na podstawie informacji z referatu finansowego wm.

Tab. 3. Analiza finansowa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2023 r.

Elementy składowe systemu	Kwota [zł]
wymiar (pomniejszony o odpis)	3 510 079,00
wpływy do budżetu z tytułu opłaty	3 439 708,23
koszty	3 371 687,55
zaległości z tytułu opłaty wraz z odsetkami	251 453,96 zł

Źródło: Opracowanie własne sporządzone na podstawie informacji z referatu finansowego wm.

VI. Dane dotyczące mieszkańców i deklaracji

Na dzień 31.12.2023 r. zgodnie z danymi ewidencji ludności, liczba mieszkańców Miasta i Gminy Chęciny wynosiła łącznie 14 577 osób w tym: liczba mieszkańców miasta 4206 osoby, liczba mieszkańców wsi 10371 osób. Zgodnie z rejestrem złożonych deklaracji o wysokości opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi systemem gospodarowania odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31.12.2023 roku było objętych łącznie 12 999 osób w tym liczba mieszkańców miasta wynosiła 3638 osób, liczba mieszkańców wsi 9361 osób.

W 2023 r. właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym mogli uzyskać zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 2,00 zł.

Zestawienie nieruchomości w zależności od kompostowania bioodpadów przedstawia się następująco:

- ❖ ilość nieruchomości kompostujących bioodpady: 9819 - 76%
- ❖ ilość nieruchomości przekazujących bioodpady podmiotowi zbierającemu: 3181 – 24%.

W 2023 r. wystosowano 126 wezwań do złożenia wyjaśnień w przedmiocie danych zawartych w złożonej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a dotyczących ilości osób zamieszkujących na terenie danych nieruchomości.

W przeważającej większości właściciele nieruchomości dobrowolnie składali deklaracje z uwzględnieniem zaistniałych zmian

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 roku nie były objęte nieruchomości niezamieszkałe, takie na których prowadzona była działalność gospodarcza oraz budynki szkół i instytucji publicznych.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Gmina Chęciny nie skorzystała z możliwości przejęcia obowiązku odbioru odpadów z terenu nieruchomości niezamieszkałych. Informacje o umowach zawartych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne z terenu Gminy i Miasta Chęciny pozyskiwane zostały ze sprawozdań składanych przez podmioty odbierające te odpady – sprawozdania roczne.

W analizowanym roku nie odnotowano ani jednego właściciela nieruchomości, który nie zawarł umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu którego gmina byłaby zobowiązana do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

1. Ilości i rodzaje odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych z terenu Gminy i Miasta Chęciny oraz sposób ich zagospodarowania i unieszkodliwiania zawarte są w rocznym sprawozdaniu za 2023 r. Burmistrza Gminy i Miasta w Chęcinach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ilość odpadów wytworzonych nie

jest równa ilości odpadów odebranych przez uprawniony podmiot. Część wytwarzanych przez mieszkańców odpadów jest zagospodarowywana na terenie nieruchomości, na której zostały utworzone.

Z racji braku przeprowadzonych badań morfologii odpadów niemożliwym jest ujęcie w analizie rzeczywistej wartości wytworzonych odpadów.

Tab. 4. Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2023 r. z terenu Gminy Chęciny

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych
		[Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1853,7200
15 01 07	Opakowania ze szkła	256,4300
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	397,5600
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	467,7200
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	79,1400
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	7,4000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	147,2600
20 01 01	Papier i tektura	0,5000
20 01 02	Szkło	0,5300
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0100
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,6100
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	183,9400
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	9,2000
16 01 03	Zużyte opony	43,0800
łącna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		3447,1000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	2,0560
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	56,1200
łącna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych* w tonach [Mg]		58,1760

Źródło: Opracowanie własne sporządzone na podstawie rocznego sprawozdania za 2023 r. (złożonego w systemie BDO)

2. Odpady odebrane z Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Chęcinach:

Tab. 5. Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców gm. Chęciny do GPSZOK w 2023 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych z GPSZOK w 2023 roku	Masa odebranych odpadów komunalnych
		[Mg]
16 01 03	Zużyte opony	12,5200
20 03 99	Odpady Komunalne nie wymienione w innych podgrupach	12,0600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	56,3000
20 03 07	Odpady wielogabarytowe	103,8200
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	8,2190
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zaw. niebezpiecznych składników (5)	5,2960
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	13,0000
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		211,2150
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	191,1000
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych* w tonach [Mg]		191,1000

Źródło: Opracowanie własne sporządzone na podstawie miesięcznych raportów przekazanych przez firmę realizującą usługę.

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania powstających z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

W 2023 r. z terenu Gminy Chęciny odebrano 1853,7200 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod odpadu 20 03 01) oraz 240,2400 Mg bioodpadów (w tym 183,9400 Mg z nieruchomości oraz 56,3000 Mg odpadów w GPSZOK). Z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych powstały odpady o kodzie 19 05 99, 19 12 09 oraz 19 12 12. Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych

(zmieszanych) odpadów komunalnych w 2023 r. wyniosła 791,92466 Mg (łącznie masa odpadów całego strumienia odpadów).

X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

Jednym z głównych celów obowiązującego systemu gospodarki odpadami jest osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku, które określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412).

Gmina Chęciny za rok 2023 osiągnęła wymagane ustawowo poziomy recyklingu na poziomie:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2023 r. wyniósł – 42,26 % (wymagany poziom do uzyskania na rok 2023 stanowił 35%).

Uwzględniając powyższe rozporządzenia, Gmina Chęciny wykazała się właściwą organizacją, która przełożyła się na osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Należy mieć na uwadze, że wskazane wyżej wartości mogą ulec zmianie, szczególnie na etapie ewentualnej korekty sprawozdania.

XI. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy

W 2023 roku część zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odpadów zostało przekazanych do termicznego przekształcania w procesie D10 przeterminowane leki (kod odpadu 20 01 32), oraz w procesie R1 - opony (kod 160103) - wykorzystywane głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii). Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia wyniosła 256,1800 Mg, co stanowi 7,11 % masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2023 r.

XII. Inne działania Gminy:

1. W 2023 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, w ramach „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy i Miasta Chęciny”, z terenu gminy Chęciny usunięto azbest z 75 posesji o łącznej masie 140,0000 Mg. Całkowity koszt realizacji zadania stanowił kwotę 57 959,98 zł w tym: środki pozyskane w ramach dotacji: NFOŚiGW – 20 285,99 zł, WFOŚiGW – 20 286,00 zł oraz środki gminne w kwocie 17 387,99 zł.

2. W 2023 r. porządkowano teren gminy z tzw. dzikich wysypisk śmieci m.in. w ramach akcji pn. "Zabierz przyjaciół i rodzinę posprzątajmy naszą gminę" – Edycja II. Całkowity koszt akcji poniesiony przez gminę stanowił kwotę 14 tys. zł w tym – koszty odbioru/transportu/zagospodarowania odpadów stanowił 12 500 zł, zakup rękawiczek i worków – 1 500 zł. W sumie na terenie gminy zebrano 10 ton odpadów. Gmina wspierała także inicjatywy mieszkańców porządkujących tereny leśne, przydrożne rowy i okoliczne tereny poprzez zapewnienie odbioru odpadów, przekazanie worków i rękawiczek ochronnych. W 2023 r. w ramach edukacji ekologicznej w dalszym ciągu były przekazywane mieszkańcom gminy ulotki o treści ekologicznej w tym promującej selektywną zbiórkę odpadów i właściwym postępowaniu z odpadami.

XIII. Podsumowanie i wnioski

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny za 2023 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny, w oparciu o akty normatywne różnego szczebla, można uznać za skuteczny i racjonalny, co potwierdza m.in. wywiązanie się w roku sprawozdawczym Gminy Chęciny z narzuconego ustawowo obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku, które określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412).

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chęciny funkcjonuje prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Objęte nim zostały nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy z terenu gminy Chęciny, wyłączając nieruchomości niezamieszkałe. Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) oraz zbieranych w sposób selektywny, a także wyposażała nieruchomości w pojemniki i worki niezbędne do gromadzenia odpadów.

Priorytetowym zadaniem dla gminy Chęciny na lata następne jest konsekwentne wprowadzanie idei gospodarki o obiegu zamkniętym oraz dalsze edukowanie mieszkańców w zakresie ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych ze szczególnym naciskiem na promowanie zagospodarowywania odpadów biodegradowalnych w przydomowych kompostownikach. Ponadto zadaniem dla Gminy Chęciny na kolejne lata jest dalsze uświadamianie i edukowanie mieszkańców gminy w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, zmniejszenia ilości „dzikich wysypisk”, racjonalnego segregowania

odpadów komunalnych. Działania te mają istotne znaczenie w kontekście ustawowych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które w 2024 roku powinny wynieść 45%, a w 2025 roku - 55%. To jedno z największych wyzwań, jakie w obszarze związanym z odpadami stoi przed gminą, ale również przed podmiotami odbierającymi i zbierającymi oraz przekazującymi do zagospodarowania odpady komunalne. Tym bardziej, że już wkrótce gmina Chęciny, jak i pozostałe gminy w Polsce, będzie musiała zmierzyć się z planowanym na początek 2025 roku wprowadzeniem w życie systemu kaucyjnego, który przyniesie trudne do przewidzenia skutki nie tylko dla gmin ale również dla wszystkich podmiotów działających w branży odpadowej.

Ważnym priorytetem jest modernizacja obecnego, a następnie budowa nowego Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego na terenie Gminy Chęciny. Jednocześnie istotną potrzebą inwestycyjną jest również utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami

Ponadto od lat gmina Chęciny wspiera lokalne inicjatywy oraz sama organizuje akcje związane ze sprzątaniem świata. Są one organizowane zarówno przez placówki oświatowe jak również lokalne społeczności. Uczestnikom zapewniane są rękawice oraz worki na odpady. Po akcji odpady są zbierane i przekazywane do zagospodarowania.

Zatwierdził:

Z up. BURMISTRZA
mgr Mariusz Nowak
Z-ca Burmistrza Gminy i Miasta Chęciny
.....
(Podpis)

Sporządziła: Magdalena Tatar